

Instrucció 2/2017, de l'interventor general i del director general del Tresor, Política Financera i Patrimoni relativa a l'obligació de classificar les rendes per elaborar el model 190 «Retencions i ingressos a compte de l'impost sobre la renda de les persones físiques. Rendiments del treball i d'activitats econòmiques, premis i determinats guanys patrimonials i imputacions de renda. Resum anual»

Antecedents

La Comunitat Autònoma de les Illes Balears està obligada a retenir i tramitar els ingressos a compte de l'impost sobre la renda de les persones físiques, d'acord amb el que estableix l'article 99 de la Llei 35/2006, de 28 de novembre, de l'Impost sobre la renda de les persones físiques i de modificació parcial de les lleis dels impostos sobre societats, sobre la renda de no residents i sobre el patrimoni (en endavant, LIRPF) i l'article 76 del Reial decret 439/2007, de 30 de març, pel qual s'aprova el Reglament de l'impost sobre la renda de les persones físiques i es modifica el Reglament de plans i fons de pensions, aprovat pel Reial decret 304/2004, de 20 de febrer (BOE núm. 78, de 31 de març de 2007), (en endavant, RIRPF), i a presentar els models següents:

- a) Amb periodicitat mensual: el model 111 «Retencions i ingressos a compte. Rendiments del treball i d'activitats econòmiques, premis i determinats guanys patrimonials i imputacions de renda. Autoliquidació»
- b) Amb periodicitat anual: el model 190 «Declaració del resum anual de retencions i ingressos a compte de l'impost sobre la renda de les persones físiques sobre rendiments del treball i d'activitats econòmiques, premis i determinats guanys patrimonials i imputacions de renda».

La Instrucció 3/2006, de 31 d'octubre, del viceinterventor general sobre el funcionament del SICODE, fiscalització d'expedients i de documents de despesa amb imputació pressupostària, documents i expedients de personal i documents de comptabilitat extrapressupostària, estableix que correspon a les unitats de gestió econòmica la creació i aprovació dels documents comptables i el registre

de les factures i altres justificants de despesa. Així mateix, cal tenir en compte que les unitats de gestió econòmica tenen un contacte més directe amb els perceptors de qualsevol transferència de fons que aquests puguin rebre amb càrrec als pressuposts generals de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, de qualsevol naturalesa econòmica.

D'altra banda, correspon a la cap del Servei de Dipositaria de la Direcció General del Tresor, Política Financera i Patrimoni dur a terme les declaracions i les liquidacions tributàries de la Comunitat Autònoma, i resoldre les incidències amb les agències tributàries, d'acord amb l'annex 1 de l'Ordre de la consellera d'Hisenda i Administracions Públiques de 2 de març de 2016 per la qual s'aproven les funcions dels llocs de treball de la Conselleria d'Hisenda i Administracions Públiques i de l'Escola Balear d'Administració Pública (BOIB 35/2016, de 17 de març).

Pel que fa al registre de perceptors del model 190 s'han d'emplenar, entre d'altres, els camps següents:

- a) Clau de percepció: s'ha de consignar la clau alfabètica que correspongui segons els tipus de percepcions, d'acord amb la relació de claus aprovades en l'Ordre EHA/3127/2009, de 10 de novembre, i en les seves modificacions posteriors.
- b) Subclau: quan siguin percepcions que corresponguin a les claus B, E, F, G, H, I, K i L, s'ha de consignar, a més, la subclau numèrica de dos dígits que correspongui a les percepcions, segons la relació de subclaus que per a cada una de les claus esmentades figura en l'Ordre EHA/3127/2009, de 10 de novembre, i en les modificacions posteriors.
- c) En les claus A i C i, en alguns casos, en les claus B i E, s'han de consignar dades addicionals, d'acord amb les dades comunicades per la persona perceptora a la Comunitat Autònoma (article 88 del RIRPF i dissenys de registre aprovats en l'Ordre EHA/3127/2009, de 10 de novembre, i en les modificacions posteriors).

Aquests camps no s'emplenen en les declaracions mensuals del model 111, només en el resum mensual declarat mitjançant el model 190.

D'acord amb l'Ordre EHA/3127/2009, de 10 de novembre, i les seves modificacions posteriors, es preveuen les claus i les subclaus següents:

<i>Clau/subclau</i>	<i>Tipus de renda</i>	<i>Procedència</i>
A	Rendiments del treball	Relacions laborals i estatutàries en general
B.01	Rendiments del treball	Pensions i havers passius del sistema públic (seguretat social i classes passives)

<i>Clau/subclau</i>	<i>Tipus de renda</i>	<i>Procedència</i>
B.02	Rendiments del treball	Pensions de sistemes privats de previsió social
B.03	Rendiments del treball	Pensionistes amb dos pagadors o més: procediment especial de l'article 89.A del RIRPF
C	Rendiments del treball	Prestacions de subsidis per atur
D	Rendiments del treball	Prestacions per atur abonades en la modalitat de pagament únic (només reintegrament de prestacions indegudes)
E.01	Rendiments del treball	Consellers i administradors que estiguin en el règim general de la Seguretat Social com a treballadors «assimilats» a treballadors per compte aliè, quan l'import net de la xifra de negoci de l'entitat en el darrer període impositiu acabat sigui >100.000 €
E.02	Rendiments del treball	Consellers i administradors que estiguin en el règim general de la Seguretat Social com a treballadors «assimilats» a treballadors per compte aliè, quan l'import net de la xifra de negoci de l'entitat en el darrer període impositiu finalitzat sigui <100.000 €
E.03	Rendiments del treball	Consellers i administradors que estiguin en el règim especial de la Seguretat Social de treballadors autònoms, quan l'import net de la xifra de negoci de l'entitat en el darrer període impositiu finalitzat sigui <100.000 €
E.04	Rendiments del treball	Consellers i administradors que estiguin en el règim especial de la Seguretat Social de treballadors autònoms, quan l'import net de la xifra de negoci de l'entitat en el darrer període impositiu finalitzat sigui >100.000 €
F.01	Rendiments del treball	Premis literaris, científics o artístics no exempts de l'impost (art. 12.1 g del RIRPF)
F.02	Rendiments del treball	Cursos, conferències, seminaris... Elaboració d'obres literàries, artístiques o científiques (art. 80.1.4t del RIRPF i 101.3 i DA 31a 3 a de la LIRPF)
G.01	Activitats professionals	Amb caràcter general (art. 101.5 i DA 31 3 a de la LIRPF)
G.02	Activitats professionals	Determinades activitats professionals (recaptadors municipals, mediadors d'assegurances...)
G.03	Activitats professionals	Professionals de nou inici (l'any d'inici i els dos següents)
H.01	Altres activitats econòmiques	Activitats agrícoles i ramaderes en general (art. 95.4 del RIRPF)

<i>Clau/subclau</i>	<i>Tipus de renda</i>	<i>Procedència</i>
H.02	Altres activitats econòmiques	Activitats d'engreix de porcí i avicultura (art. 95.4 del RIRPF)
H.03	Altres activitats econòmiques	Activitats forestals (art. 95.5 del RIRPF)
H.04	Altres activitats econòmiques	Activitats empresarials en EO (art. 95.6 del RIRPF)
I.01	Altres activitats econòmiques	Rendiments de l'art. 75.2 b: cessió de drets d'imatge (art. 101.1 del RIRPF)
I.02	Altres activitats econòmiques	Rendiments de l'art. 75.2 b: resta de conceptes (art. 101.1 del RIRPF)
J	Imputació de rendes per cessió de drets d'imatge	Art. 92.8 i DA 31 3 e de la LIRPF, i art. 107 del RIRPF
K.01	Guanyos patrimonials	Premis de jocs, concursos, rifes..., subjectes a retenció, diferents dels subjectes al gravamen especial sobre els premis de determinades loteries i apostes (art. 101.7 i DA 31 3 d de la LIRPF)
K.02	Guanyos patrimonials	Aprofitaments forestals a muntanyes públiques (art. 101.6 i DA 31 3 d de la LIRPF i 99.2 del RIRPF)
K.03	Guanyos patrimonials	Resta de premis que no impliquin un desemborsament econòmic per la seva participació
L.01	Rendes exemptes i dietes exemptes de gravamen	Dietes i assignacions per a despeses de viatges exceptuades de gravamen conforme amb l'art. 9 del RIRPF
L.02	Rendes exemptes i dietes exemptes de gravamen	Prestacions extraordinàries a víctimes del terrorisme
L.03	Rendes exemptes i dietes exemptes de gravamen	Ajudes a malalts de VIH
L.04	Rendes exemptes i dietes exemptes de gravamen	Lesions com a conseqüència de la Guerra Civil Espanyola
L.05	Rendes exemptes i dietes exemptes de gravamen	Indemnitzacions per acomiadament que estiguin exemptes
L.06	Rendes exemptes i dietes exemptes de gravamen	Invalidesa permanent absoluta o gran invalidesa

<i>Clau/subclau</i>	<i>Tipus de renda</i>	<i>Procedència</i>
L.07	Rendes exemptes i dietes exemptes de gravamen	Incapacitat
L.08	Rendes exemptes i dietes exemptes de gravamen	Altres pensions
L.09	Rendes exemptes i dietes exemptes de gravamen	Ajudes a la dependència no familiars
L.10	Rendes exemptes i dietes exemptes de gravamen	Determinades beques
L.11	Rendes exemptes i dietes exemptes de gravamen	Premis literaris, artístics o científics rellevants
L.12	Rendes exemptes i dietes exemptes de gravamen	Ajudes econòmiques a esportistes d'alt nivell
L.13	Rendes exemptes i dietes exemptes de gravamen	Determinades prestacions d'atur
L.14	Rendes exemptes i dietes exemptes de gravamen	Gratificacions extraordinàries satisfetes per l'Estat espanyol per participar en missions de pau o humanitàries
L.15	Rendes exemptes i dietes exemptes de gravamen	Determinats treballs a l'estranger
L.16	Rendes exemptes i dietes exemptes de gravamen	Prestacions per enterrament o sepultura
L.17	Rendes exemptes i dietes exemptes de gravamen	Ajudes a malalts d'hepatitis C

<i>Clau/subclau</i>	<i>Tipus de renda</i>	<i>Procedència</i>
L.18	Rendes exemptes i dietes exemptes de gravamen	Determinades prestacions per discapacitat
L.19	Rendes exemptes i dietes exemptes de gravamen	Ajudes familiars a la dependència
L.20	Rendes exemptes i dietes exemptes de gravamen	Prestacions per naixement, adopció, acolliment o cura de fills menors
L.21	Rendes exemptes i dietes exemptes de gravamen	Rendiments del treball del titular d'un patrimoni protegit
L.22	Rendes exemptes i dietes exemptes de gravamen	Prestacions econòmiques que les comunitats autònomes estableixen com a renda mínima d'inserció
L.23	Rendes exemptes i dietes exemptes de gravamen	Ajudes a determinades víctimes de delictes violents
L.24	Rendes exemptes i dietes exemptes de gravamen	Determinades rendes en espècie exemptes de retenció i procedents del rendiment del treball
L.25	Rendes exemptes i dietes exemptes de gravamen	Altres rendes exemptes

D'altra banda, estan previstes en el sistema d'informació economicofinancer de la Comunitat Autònoma (SAP), associades a la rúbrica de la comptabilitat no pressupostària 47510100, les claus i subclaus següents:

<i>Clau</i>	<i>Denominació assignada a SAP</i>
G	Ret. IRPF professionals
H	Ret.1 % estimació objectiva (mòduls)
I	Ret. IRPF premiats
J	Ret. IRPF jornades electorals

Aquesta relació de claus ha esdevingut insuficient per abastar tota la casuística de transferències que habitualment fa efectives la Comunitat Autònoma, la qual cosa obliga al Servei de Dipositaria, que s'encarrega de recopilar les dades que figuren

en el sistema economicofinancer per confeccionar el model 190, a fer multitud de reclassificacions manuals en aquestes claus.

No és eficient ni fiable que el Servei de Dipositaria faci la classificació de les rendes mitjançant un procediment manual, atès l'elevat nombre de registres que componen la declaració i la diversa casuística, que provoquen molt sovint la necessitat de confirmar prèviament amb les unitats de gestió econòmica la naturalesa de la renda. La informació per elaborar les declaracions tributàries s'ha de comptabilitzar correctament en el seu origen. Per tant, les unitats de gestió econòmica de les conselleries i dels organismes autònoms de la Comunitat Autònoma, ateses les seves funcions, són les unitats administratives que disposen de la informació per classificar adequadament les rendes.

S'ha de tenir present que qui està obligat a practicar la retenció i a ingressar-la a l'Administració Tributària és el pagador de les rendes, per tant, si la Comunitat Autònoma rep una factura d'un proveïdor amb una retenció mal calculada o sense incloure la retenció quan la renda estigui subjecta a retenció, el responsable davant l'Administració Tributària és la Comunitat Autònoma i no qui ha emès la factura. En aquest sentit, es manifesta la consulta vinculant V1314-15 de la Direcció General de Tributs del Ministeri d'Hisenda i Administracions Públiques:

L'article 26 del Reglament pel qual es regulen les obligacions de facturació, aprovat pel Reial decret 1619/2012, de 30 de novembre (BOE d'1 de desembre) estableix les particularitats de l'obligació de documentar les operacions a l'IRPF.

Entre els requisits que ha de reunir una factura no es troba l'obligació d'incloure-hi la retenció a compte de l'IRPF, en els casos que aquesta s'hagi de practicar.

Ara bé, tampoc no existeix cap impediment per a la inclusió d'aquesta retenció en la factura.

No obstant això, que la retenció no s'inclouï en la factura no suposa que el pagador no estigui obligat a practicar-la quan existeixi l'obligació de retenir, atès que els actes de retenció tributària correspon realitzar-los a qui satisfà o abona els rendiments, que, a més, estarà obligat a comunicar la retenció al contribuent i a expedir en el seu moment certificació acreditativa d'aquesta, tal com ho disposa l'article 108, en els seus apartats 3 i 4, del Reglament de l'IRPF, aprovat pel Reial decret 437/2007, de 30 de març (BOE de 31 de març).

Atès tot això, dictam la següent

Instrucció

1. Objecte

L'objecte d'aquesta Instrucció és dictar les pautes que s'han de tenir en compte a l'hora de classificar i practicar les retencions sobre les rendes imputades als capítols 2, 4 i 6 del pressupost general de despeses de la Comunitat Autònoma de cada exercici i que estan subjectes a l'impost sobre la renda de les persones físiques.

Per tant, aquesta instrucció no és d'aplicació a les rendes que s'han percebut en concepte de retribucions amb càrrec al capítol 1 del pressupost general de despeses de la Comunitat Autònoma de cada exercici, tot i que també es declaren en el model 190.

Tampoc no són objecte d'aquesta instrucció les retencions practicades en les nòmines del personal dels centres docents amb règim de concert educatiu, tot i que aquestes despeses siguin imputades al capítol 4 del pressupost general de despeses; ni les retencions practicades en les retribucions del personal contractat en el marc d'un projecte d'inversió immaterial que s'imputen al concepte econòmic 640 «Despeses en inversió de caràcter immaterial».

2. Responsabilitat en la pràctica de retencions

Les unitats de gestió econòmica han de comprovar si els serveis rebuts estan o no sotmesos a retenció i, si escau, si el percentatge de retenció i el càlcul de la quota estan correctament aplicats en la factura. Per això, és necessari classificar les rendes correctament, atès que d'aquesta classificació depèn el tipus de retenció que s'ha d'aplicar.

3. Base de retenció

La base de retenció ha de ser la quantia total que s'abona, sense perjudici del que està previst en la normativa tributària respecte als rendiments del capital mobiliari i per als guanys patrimonials derivats de les transmissions o reemborsaments d'accions o participacions d'institucions d'inversió col·lectiva (article 77.1 del RIRPF).

No formen part de la base de retenció:

- a) L'impost sobre el valor afegit.

- b) Les “despeses per compte de tercer”, sempre que es compleixin els requisits enumerats en la descripció de la subclau F.02 de l’annex d’aquesta Instrucció.

4. Claus i subclaus de percepció del model 190 que consten actualment en el sistema economicofinancer (SAP)

Les rendes declarades i que cal consignar en el model 190 han d’especificar la clau i subclau de retenció a la qual fan referència. Aquestes claus i subclaus de retenció determinen la naturalesa de la renda abonada: rendiments del treball, activitats professionals, activitats econòmiques, imputació de rendes per cessió de drets d’imatge o guanys patrimonials.

Per donar compliment a aquesta obligació tributària s’han creat en el sistema economicofinancer les subclaus següents:

<i>Subclau AEAT</i>	<i>Equivalència en el sistema economicofinancer (SAP)</i>	<i>Tipus de renda</i>	<i>Descripció en el sistema economicofinancer (SAP)</i>
E.01	EA	Rendiments del treball	RT Dietes d’assistència òrgans col·legiats 35 %
F.01	EB	Rendiments del treball	RT Premis literaris, científics o artístics 15 %
F.02	EC	Rendiments del treball	RT Cursos, conferències i elaboració d’obres 15 %
G.01	ED	Activitats professionals	AP. Tipus general 15 %
G.02	EE	Activitats professionals	AP. Determinades activitats 7 %
G.03	EF	Activitats professionals	AP. Professionals de nou inici 7 %
H.01	EG	Altres activitats econòmiques	AE. Agrícoles i ramaderes 2 %
H.02	EH	Altres activitats econòmiques	AE. Engreix porcí i avicultura 1 %
H.03	EI	Altres activitats econòmiques	AE. Forestals 2%
H.04	EJ	Altres activitats econòmiques	AE. Estimació objectiva 1 %
L.01	EK	Rendes exemptes i dietes exemptes de gravamen	Dietes exemptes de gravamen 0 %

Es fa constar que s’ha incorporat el tipus de retenció aplicable a cadascuna de les descripcions de les subclaus.

No s'han creat totes les claus i subclaus existents, només les que han calgut actualment. En cas que les unitats de gestió econòmica necessitin donar d'alta una nova clau o subclau en el sistema economicofinancer, ho han de proposar al Servei de Dipositaria perquè ho avaluï.

Les claus de retenció del sistema economicofinancer utilitzades fins ara, és a dir, G, H, I i J, ja no es poden fer servir, per tant, es bloquejaran una vegada que s'hagin fet efectius els pagaments de tots els documents comptables que les tenen associades.

5. Aplicació

Aquesta Instrucció es començarà a aplicar l'1 d'agost de 2017.

Palma, 22 de juny de 2017

L'intendent general

Joan Martí Cerdà

El director general del Tresor, Política
Financera i Patrimoni

José Luis Gil Martín

ANNEX. Pautes per imputar les rendes a les claus i subclaus de percepció del model 190 que consten actualment en el sistema economicofinancer

Subclau E.01. «Consellers, administradors i membres d'altres òrgans representatius» (clau de retenció en el sistema economicofinancer EA)

S'han de consignar en aquesta subclau les rendes que es facin efectives a favor de persones físiques per la seva condició d'administradors, de membres de consells d'Administració, de juntes que actuïn en nom seu o de membres d'altres òrgans representatius (article 17.2 e i 101.2 de la LIRPF i 80.1.3r del RIRPF).

Atès que la Comunitat Autònoma de les Illes Balears té adscrits diversos òrgans col·legiats amb funcions principalment consultives, i que alguns d'aquests òrgans tenen regulat l'abonament de rendes als seus membres per assistència a les sessions, emissió de dictàmens, etcètera, respecte a aquestes rendes cal establir:

- a) Tot i que els òrgans col·legiats se solen constituir amb funcions consultives i no són estrictament òrgans representatius, existeixen consultes de l'Agència Tributària que els equipara a òrgans representatius a l'efecte de practicar les retencions d'IRPF i, per tant, els aplica la retenció prevista en l'article 17.2 e de la LIRPF. A mode d'exemple, la consulta vinculant V1507-07, de 5 de juliol de 2007, analitza les rendes pagades per l'assistència a una sèrie d'òrgans col·legiats entre les quals es troba una Comissió Informativa. El fet que la consulta apliqui l'article 17.2 e de la LIRPF als rendiments per l'assistència a aquesta Comissió i que la Subdirecció General d'Imposts de l'Administració General de l'Estat no l'analitzi de forma separada, fa entendre que el criteri és aplicar aquesta retenció a qualsevol òrgan col·legiat, fins i tot els que estrictament no són representatius.

Per tant, la Comunitat Autònoma ha adoptat, per prudència, el criteri d'equiparar els òrgans col·legiats als òrgans representatius a l'efecte de practicar les retencions d'IRPF, siguin quines siguin les seves funcions (és el cas dels membres del Consell Consultiu de les Illes Balears, la Comissió Assessora de Dret Civil, el Consell Social de la Llengua Catalana, el Consell Escolar de les Illes Balears, el Tribunal Balear de l'Esport i la Junta Arbitral de Transports). En aquests supòsits, si no existeix una relació laboral amb la Comunitat Autònoma, aquestes rendes s'han de considerar rendiments del treball i s'han de classificar en la subclau E.01 (clau de retenció del sistema economicofinancer «EA»).

- b) La retenció que s'ha de practicar a les rendes abonades per l'assistència a òrgans representatius a persones amb les quals la Comunitat Autònoma manté una relació laboral o funcional és la de l'article 101.1 de la LIRPF,

que varia en funció de l'escala i que s'ha de pagar a través de la nòmina del treballador. Aquesta retenció s'ha de consignar en la clau A en el model 190.

Subclau F.01. «Premis literaris, científics o artístics no exempts de l'impost» (clau de retenció en el sistema economicofinancer EB)

S'ha de consignar aquesta subclau quan les percepcions corresponguin a premis literaris, científics o artístics no exempts de l'impost que tinguin la consideració de rendiments del treball. No es consideraran premis, a aquest efecte, les contraprestacions econòmiques derivades de la cessió de drets de propietat intel·lectual o industrial o que substitueixin a aquestes (article 12.1 g del RIRPF). L'article 3 del RIRPF regula les condicions que han de reunir els premis literaris, científics o artístics per tal que la renda pagada estigui exempta de l'IRPF.

Subclau F.02. «Cursos, conferències, seminaris... Elaboració d'obres literàries, artístiques o científiques» (clau de retenció en el sistema economicofinancer EC)

S'han d'identificar amb aquesta clau, com a regla general, les rendes que es facin efectives pels conceptes següents:

- a) Cursos, conferències, col·loquis, seminaris i similars (article 17.2 c de la LIRPF).
- b) Elaboració d'obres literàries, artístiques o científiques, sempre que s'hagi cedit el dret a l'explotació (article 17.2 d de la LIRPF).

No obstant això, excepcionalment, quan suposin l'ordenació per compte propi de mitjans de producció i de recursos humans o d'un dels dos, amb la finalitat d'intervenir en la producció o distribució de béns o serveis, s'han de classificar com a rendiments d'activitats econòmiques (article 17.3 de la LIRPF).

L'existència d'ordenació per compte propi de factors productius s'haurà de determinar per a cada cas concret, a la vista de les circumstàncies concurrents. No obstant això, i amb caràcter general, es pot parlar de l'existència d'ordenació per compte propi quan la persona perceptora de la renda intervingui com a organitzadora dels cursos, conferències o seminaris, i els ofereixi al públic i concerta, si escau, amb el professorat o conferenciants la seva intervenció, o quan participi en els resultats pròspers o adversos que se'n derivin.

També s'entén que s'obtenen rendes d'activitats econòmiques quan la persona perceptora de la renda ja exerceixi activitats econòmiques i participi en la impartició dels cursos o conferències en matèries relacionades directament amb l'objecte de la seva activitat, de manera que es pugui entendre que es tracta d'un

servei més dels quals presta a través de l'ordenació per compte propi amb la configuració de l'activitat econòmica que ja duia a terme.

Pel que es refereix al reemborsament de les despeses de desplaçament i d'allotjament, al professorat o als conferencians no els resulten aplicables les normes de l'article 9 del RIRPF, ja que no estan vinculats laboralment ni estatutàriament amb la Comunitat Autònoma (no es donen les notes de dependència i alteritat). No obstant això, hi cap la possibilitat que es pugui apreciar l'existència d'una "despesa per compte de tercer" (no existint rendiments del treball) sempre que es compleixin els requisits següents:

1. Que la persona perceptora de la renda no tingui dret al règim de dieta exonerada de gravamen en els termes previstos a la LIRPF i al RIRPF.
2. Que les despeses tinguin per objecte posar a disposició del professorat o dels conferencians els mitjans per tal que puguin dur a terme la seva tasca. Si no es pot acreditar que estrictament es compensen les despeses per al desplaçament necessari per exercir la seva tasca, s'ha de prendre com una vertadera retribució i, llavors, les quanties percebudes s'han de considerar també rendiments del treball. Seria el cas que la Comunitat Autònoma els abonés una quantitat que les persones perceptores poguessin decidir lliurement com assignar-la, aleshores es tractarà d'un rendiment del treball sotmès a retenció i no una despesa per compte de tercer. En aquest sentit, es resol la consulta vinculant de la Direcció General de Tributs, de 20 de juliol de 2016 (V3470-16).

Subclau G.01. «Tipus general activitats professionals» (clau de retenció en el sistema economicofinancer ED)

S'han d'identificar amb aquesta clau les rendes que derivin d'una contraprestació de les activitats econòmiques de naturalesa professional a les quals es refereix la lletra a de l'apartat 5 de l'article 101 de la LIRPF i l'apartat 2 de l'article 95 del RIRPF, que són les següents:

- a) En general, les derivades de l'exercici de les activitats incloses en les seccions segona i tercera de les tarifes de l'impost sobre activitats econòmiques, aprovades pel Reial decret legislatiu 1175/1990, de 28 de setembre.
- b) En particular, tindran la consideració de rendiments professionals els obtinguts per:
 1. Persones autores o traductores d'obres, provinents de la propietat intel·lectual o industrial. Quan aquestes editin directament les seves obres, els rendiments s'han d'incloure en els de les activitats empresarials.

2. Comissionistes. S'entén que són comissionistes les persones que es limiten a apropar les parts interessades per formalitzar un contracte.

En canvi, s'ha d'entendre que no es limiten a fer operacions pròpies de comissionistes i el rendiment s'ha de classificar com una activitat empresarial quan, a més de la funció descrita en el paràgraf anterior, assumeixin el risc i ventura d'aquestes operacions mercantils.

Subclau G.02. «Determinades activitats professionals (recaptadors municipals, mediadors d'assegurances...)» (clau de retenció en el sistema economicofinancer EE)

S'ha d'assignar aquesta subclau de retenció a les rendes que s'han fet efectives en concepte de retribucions als professionals següents (article 95.1 del RIRPF):

- a) Recaptadors municipals.
- b) Mediadors d'assegurances que utilitzin els serveis d'auxiliars externs.
- c) Delegats comercials de la Societat Estatal Loteries i Apostes de l'Estat.

Subclau G.03. «Professionals de nou inici (l'any d'inici i els dos següents)» (clau de retenció en el sistema economicofinancer EF)

En el cas de professionals que iniciïn l'exercici d'activitats, es podrà aplicar un tipus de retenció reduït en el període impositiu d'inici d'activitats i en els dos anys següents, sempre i quan no s'hagi exercit cap activitat professional l'any anterior a l'inici de les activitats.

Per poder aplicar aquest tipus reduït, les persones perceptores de les rendes han de comunicar a la unitat de gestió econòmica corresponent la concurrència d'aquesta circumstància, i la unitat de gestió econòmica queda obligada a obtenir la comunicació degudament signada (article 95.1 del RIRPF).

En aquesta comunicació ha d'indicar, com a mínim, la data d'alta a la Seguretat Social i l'exercici fiscal en el qual el professional es vol aplicar el percentatge de retenció reduït. Aquest document s'ha d'arxivar juntament amb la factura.

S'ha de tenir en compte que l'objectiu d'aquesta mesura és ajudar els nous professionals a tenir una major liquiditat durant l'inici de la seva activitat, per tant, és totalment opcional aplicar-la. Els professionals poden decidir no acollir-se o acollir-se durant un termini inferior als 3 anys que, com a màxim, permet la LIRPF.

Subclau H.01. «Activitats agrícoles i ramaderes en general» (clau de retenció en el sistema economicofinancer EG)

S'ha de consignar aquesta subclau quan es faci efectiva la contraprestació d'una activitat agrícola o ramadera, llevat que es tracti d'activitats ramaderes d'engreix de porcí i avicultura. En aquest darrer cas s'ha de consignar la subclau H.02 (article 95.4 del RIRPF).

La retenció s'ha d'aplicar sobre els ingressos íntegres satisfets, amb excepció de les subvencions corrents i de capital i de les indemnitzacions.

Les activitats agrícoles o ramaderes són aquelles de l'explotació de les quals s'obtenen directament productes naturals, vegetals o animals i no se sotmeten a processos de transformació, elaboració o manufactura.

S'ha de considerar que tenen procés de transformació, elaboració o manufactura les activitats per a l'exercici de les quals sigui preceptiva l'alta en un epígraf corresponent a activitats industrials en les tarifes de l'impost sobre activitats econòmiques.

S'entenen incloses en les activitats agrícoles i ramaderes:

- a) La ramaderia independent.
- b) La prestació, per a agricultors o ramaders, de treballs o serveis accessoris de naturalesa agrícola o ramadera, amb els mitjans que ordinàriament utilitzen en les seves explotacions.
- c) Els serveis de cria, guarda i engreix de ramaderia.

Subclau H.02. «Activitats d'engreix de porcí i avicultura» (clau de retenció en el sistema economicofinancer EH)

S'ha de consignar en aquesta subclau quan es faci efectiva la contraprestació d'una activitat ramadera d'engreix de porcí o avicultura (article 95.4 del RIRPF).

Subclau H.03. «Activitats forestals» (clau de retenció en el sistema economicofinancer EI)

S'ha de consignar aquesta subclau quan es faci efectiva la contraprestació d'una activitat forestal (article 95.5 del RIRPF). La retenció s'ha d'aplicar sobre els ingressos íntegres satisfets, amb excepció de les subvencions corrents i de capital i de les indemnitzacions.

Subclau H.04. «Activitats empresarials en estimació objectiva» (clau de retenció en el sistema economicofinancer EJ)

S'ha de consignar aquesta subclau quan es donin les circumstàncies següents (article 95.6 del RIRPF):

- a) Que es faci efectiva la contraprestació d'una activitat econòmica classificada en els grups i epígrafs de la secció primera de les tarifes de l'impost sobre activitats econòmiques següents:

<i>IAE</i>	<i>Activitat econòmica</i>
314 i 315	Fusteria metàl·lica i fabricació d'estructures metàl·liques i caldereria.
316.2, 3, 4 i 9	Fabricació d'articles de ferreteria, serralleria, cargolaria, derivats del filferro, parament i altres articles en metalls NCOP
453	Confecció en sèrie de roba de vestir i els seus complements, excepte quan la seva execució s'efectuï majoritàriament per encàrrec a tercers.
463	Fabricació en sèrie de peces de fusteria, parquet i estructures de fusta per a la construcció.
468	Indústria del moble de fusta.
474.1	Impressió de texts o imatges.
501.3	Obra de paleta i petits treballs de construcció en general.
504.1	Instal·lacions i muntatges (excepte fontaneria, fred, calor i condicionament d'aire).
504.2 i 3	Instal·lacions de fontaneria, fred, calor i condicionament d'aire.
504.4, 5, 6, 7 i 8	Instal·lació de parallamps i similars. Muntatge i instal·lació de cuines de tot tipus i classe, amb tots els seus accessoris. Muntatge i instal·lació d'aparells elevadors de qualsevol classe i tipus. Instal·lacions telefòniques, telegràfiques, telegràfiques sense fils i de televisió, en edificis i construccions de qualsevol classe. Muntatges metàl·lics i instal·lacions industrials completes, sense vendre ni aportar la maquinària ni els elements objecte d'instal·lació o muntatge.
505.1, 2, 3 i 4	Revestiments, sòls i paviments i col·locació d'aïllaments.
505.5	Fusteria i serralleria.
505.6	Pintura de qualsevol tipus i classe i revestiments amb paper, teixit o plàstics i terminació i decoració d'edificis i locals.
505.7	Treballs en guix i escaiola i decoració d'edificis i locals.
722	Transport de mercaderies per carretera.
757	Serveis de mudança.

- b) Que el proveïdor s'hagi acollit al mètode d'estimació objectiva per al càlcul del seu rendiment net (Ordre HFP/1823/2016, de 25 de novembre, per la qual es desplega per a l'any 2017 el mètode d'estimació objectiva de l'impost sobre la renda de les persones físiques i el règim especial simplificat de l'impost sobre el valor afegit).

No s'ha d'assignar aquesta subclau quan, d'acord amb l'article 99.10 de la LIRPF, el proveïdor que exerceixi una de les activitats econòmiques de l'apartat *a* comuniqui a la unitat de gestió econòmica que determina el seu rendiment net amb el mètode d'estimació directa. En aquest cas, el proveïdor ha de fer constar en la seva comunicació les dades següents:

1. Nom, llinatges, domicili fiscal i número d'identificació fiscal del comunicant. En cas que l'activitat econòmica es dugui a terme a través d'una entitat en règim d'atribució de rendes haurà de comunicar, a més a més, la raó social o denominació i el número d'identificació fiscal de l'entitat, com també la seva condició de representant.
2. Activitat econòmica que desenvolupa de les previstes, amb indicació de l'epígraf de l'impost sobre activitats econòmiques.
3. Determinació del rendiment net d'aquesta l'activitat d'acord amb el mètode d'estimació directa en qualsevol de les seves modalitats.
4. Data i firma del comunicant.
5. Identificació de la persona o entitat destinatària d'aquesta comunicació.

Si posteriorment, el proveïdor torna a determinar els rendiments d'aquesta activitat d'acord amb el mètode d'estimació objectiva, haurà de comunicar a la unitat de gestió econòmica aquesta circumstància, juntament amb les dades previstes en els apartats 1, 2, 4 i 5 anteriors, abans del naixement de l'obligació de retenir, és a dir, abans del pagament de la factura.

En tot cas, les unitats de gestió econòmica estan obligades a obtenir aquestes comunicacions degudament firmades que s'hauran d'arxivar juntament amb les factures.

Subclau L.01. «Dietes i assignacions per a despeses de viatges exceptuades de gravamen conforme amb l'article 9 del RIRPF» (clau de retenció en el sistema economicofinancer EK)

D'acord amb l'article 17.1 *d* de la LIRPF i l'article 9 del RIRPF, s'exoneren de gravamen les assignacions per a despeses de locomoció i per a despeses de

manutenció i allotjament quan les rep la persona treballadora per compte d'altri que, en virtut del poder d'organització que assisteix a l'empresari, s'ha de desplaçar fora del seu centre de treball per desenvolupar-lo. El règim de dietes previst en l'article 9 del RIRPF únicament resulta aplicable als contribuents que reben rendiments del treball com a conseqüència d'una relació laboral (funcionarial en el cas del personal funcionari públic, o bé estatutària en el cas del personal estatutari) en la qual es donen les notes de dependència i alteritat (vegeu la consulta vinculant V3470-16, de la Direcció General de Tributs, de 20/07/2016).

A més, per aplicar aquesta exempció, s'han de complir els requisits i límits establerts en l'article 9 de l'IRPF per a cada tipus de despesa, que bàsicament són:

a) Despeses de locomoció

Estaran exemptes d'IRPF si els desplaçaments es produeixen fora del lloc habitual de treball (no necessàriament fora del municipi del lloc de treball), per motius professionals, en transport públic o privat; en aquest darrer cas, fins a un límit de 0,19 € el kilòmetre.

b) Despeses d'allotjament i de manutenció

Estaran exemptes d'IRPF si els desplaçaments es produeixen a un municipi diferent al del lloc de treball habitual i del de la residència habitual, i per un període continuat inferior a 9 mesos. Les despeses d'allotjament no tenen límit legal establert, serà el que es justifiqui mitjançant factura, i les despeses de manutenció (dietes) estaran exemptes fins a un màxim de 53,34 €/dia o 26,67 €/dia, en els desplaçaments dins del territori espanyol, depenent de si la persona treballadora ha pernoctat o no en un municipi distint del lloc de treball habitual i del que sigui la seva residència. En el cas de desplaçaments a l'estranger, el límit de l'exempció seran 91,35 €/dia o 48,08 €/dia, respectivament. Les assignacions per a despeses de locomoció, manutenció i allotjament que excedeixin d'aquests límits estaran subjectes a gravamen.

Com que aquestes rendes estan exemptes de retenció, les unitats de gestió econòmica hauran de consignar en el sistema d'informació economicofinancer (SAP) l'import de la base exempta amb la clau de retenció EK i la quota de retenció serà zero.